

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 14 NOVEMBER 2007

Namiddag

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 14 NOVEMBRE 2007

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.15 uur en voorgezeten door de heer Bart Laeremans.
La séance est ouverte à 14.15 heures et présidée par M. Bart Laeremans.

Le **président**: La question n° 233 de M. Maingain au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique relative à la situation au Jardin Botanique National de Belgique est, à sa demande, transformée en question écrite.

Voorzitter: Pierre-Yves Jeholet.

Président: Pierre-Yves Jeholet.

01 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de toestand in de Nationale Plantentuin te Meise" (nr. 272)
- de heer Bart Laeremans aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de toestand in de Nationale Plantentuin" (nr. 279)
- mevrouw Sonja Becq aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de toestand van de Nationale Plantentuin te Meise" (nr. 347)

01 **Questions jointes de**

- M. Luk Van Biesen au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la situation au Jardin botanique national de Meise" (n° 272)
- M. Bart Laeremans au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la situation au Jardin botanique national" (n° 279)
- Mme Sonja Becq au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "la situation au Jardin botanique national de Meise" (n° 347)

01.01 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, beste collega's, het is niet voor de eerste maal dat wij de thematiek van de nationale Plantentuin en de overdracht daarvan aan de Vlaamse Gemeenschap met de blijkbaar bijbehorende moeilijkheden om tot samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende gemeenschappen te komen, bespreken. Het wordt een eigenaardige processie die in Luxemburg een bepaalde naam zou krijgen.

Wie zich ter plekke van de situatie zou gaan vergewissen, zal vaststellen dat er zich dag na dag meer problemen voordoen, onder andere in verband met de veiligheid, het onderhoud en de serres.

Blijkbaar zijn er problemen gerezen over bepaalde punten van de akkoorden die tussen de Vlaamse en de Franse gemeenschapsregering moeten worden gesloten. In een vorige uiteenzetting heb ik het al gehad over het aantal bestuurders, de samenstelling van de raad, de wetenschappelijke verzamelingen en

dergelijke. Nu komt daarbij dat de traagheid om akkoorden te bereiken voor een essentieel probleem zorgt inzake veiligheid en onderhoud voor de collectie zelf.

Hoever staat het met de onderhandelingen die zouden moeten leiden tot een samenwerkingsakkoord? Kan men niet spreken over onwil aan Franstalige zijde, nu de situatie al jaren systematisch verslechtert? Wie is er op dit ogenblik eigenlijk verantwoordelijk voor de veiligheid van personeel en bezoekers? Moet er zich eerst een ernstig ongeval voordoen vooraleer die vraag kan worden gesteld? Wie is er op dit ogenblik verantwoordelijk voor de wetenschappelijke en genetische verzamelingen, het herbarium en de bibliotheek? Moet er dan werkelijk eerst een ernstig incident zijn vooraleer de vraag wordt gesteld aan wie de wetenschappelijke verzameling toebehoort?

Nu de samenwerkingsovereenkomst om welke reden dan ook jaren blijft aanslepen, zou het niet beter zijn om, in plaats van de klaarblijkelijke verrottingstactiek te laten voortduren – letterlijk te nemen aangezien er op bepaalde plaatsen sprake is van betonrot en van gaten in de serres – de zaken gewoon om te draaien en de Plantentuin meteen over te dragen aan de Vlaamse Gemeenschap en niet pas nadat de Gemeenschappen een samenwerkingsakkoord hebben gesloten over de uitvoering van de opdracht?

Ik wil onze vergadering ook niet het initiatief onthouden dat ik heb genomen en dat persklaar ligt. Ik wil een wetsvoorstel indienen waardoor de Vlaamse Gemeenschap eindelijk alleen verantwoordelijk zou worden gemaakt voor de Nationale Plantentuin. Of kunt u mij vandaag overtuigen dat er heel wat vooruitgang in het dossier werd geboekt waarvan wij niet op de hoogte zijn en er uiteindelijk toch een samenwerkingsakkoord kan komen onder de bescherming van het Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed?

01.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil de vorige spreker op een aantal punten bijtreden en op andere punten dan weer niet.

De impasse rond de zogeheten Nationale Plantentuin blijft inderdaad maar aanhouden. Intussen wordt het instortingsgevaar van gebouwen en serres alsmaar groter, met grote veiligheidsrisico's voor personeel en bezoekers tot gevolg.

De oorzaak voor de niet-overdracht ligt heel duidelijk bij de Franstalige Gemeenschap, die alles eraan doet om de overdracht te verhinderen, die geen enkele belofte nakomt en alles systematisch op de lange baan schuift en eigenlijk sabotage pleegt in het dossier.

Het is heel duidelijk dat men het dossier opnieuw als pasmunt wil integreren in de huidige communautaire onderhandelingen. Als men zelfs zulke elementaire en eenvoudige dossiers als dat van de Plantentuin niet tot een ernstige uitvoering brengt, hoe kan men dan nog denken dat men met vertegenwoordigers van de Franstalige Gemeenschap en met leden van de Franstalige partijen eerbare akkoorden kan sluiten om tot een coherente staatshervorming te komen? Niets is minder waar.

Ik hoor hier juist suggereren om misschien opnieuw met een wetsvoorstel te werken om de tuin op een andere manier over te dragen. Het gevaar is dan dat we nog maar eens betalen voor iets wat we al hebben verworven, na heel veel moeite. Ik heb daar dus nogal wat bedenkingen bij.

Ook de houding van de federale overheid is niet altijd even goed te doorgronden. Ze blijft met de armen gekruist zitten, terwijl ze nog altijd eigenaar is van de gebouwen. De Vlaamse overheid treedt op dit moment als zaakwaarnemer op, maar de eigenaar van een gebouw heeft toch verplichtingen inzake instandhouding en dringende noodmaatregelen. Op dit moment doet de federale overheid op dat vlak eigenlijk niets. Ik hoorde gisteren nog van mensen die in de Plantentuin werken, dat er recent betonnen platen van een vrij behoorlijke hoogte naar beneden zijn gevallen op plaatsen waar normaal ook personeel en bezoekers passeren. Wat is het antwoord van de federale overheid? Ze plaatst daar dranghekkens. Dat is het enige. Natuurlijk is dat niet ernstig. Dat zijn alleen extreme beveiligingsmaatregelen. Het terugplaatsen van die panelen en het veilig maken van het gebouw zelf en de gevels doet de federale overheid echter niet. Dat is zeer eigenaardig. Ik heb de indruk dat ook de federale overheid gewoon een heel afwachtende houding aanneemt, waardoor de ene gemeenschap de andere volop kan chanteren, zoals dat nu bezig is.

Ik kom dan bij mijn vragen. Wat is de actuele stand van de onderhandelingen? Worden die door de federale overheid gevolgd? Wordt u op een of andere manier op de hoogte gehouden? Zo ja, kunt u dan meedelen waarover er een akkoord werd bereikt en waarover nog niet?

Ten tweede, hebt u de voorbije jaren initiatieven genomen om de onderhandelingen uit het slop te halen? Zo neen, waarom niet? Zo ja, kunt u een overzicht geven van de genomen initiatieven?

Ten derde, waarom heeft de federale overheid geen initiatieven genomen om de serres en de gebouwen te renoveren? Waarom komt de federale overheid haar verplichtingen als eigenaar van de gebouwen niet na?

Ten vierde, de Vlaamse overheid heeft intussen als zaakwaarnemer enkele dringende herstellingen laten uitvoeren. Werd de Vlaamse overheid hiervoor intussen vergoed? Zo neen, waarom niet? Welke budgetten werden hiervoor uitgetrokken?

Ten slotte is er in een budget voorzien van 5,6 miljoen euro, een federaal budget, dat volgens een bepaalde verdeelsleutel aan de Gemeenschappen zou toekomen. Mijnheer de minister, waarom wordt dat geld niet gebruikt? Waarom wordt het integendeel geblokkeerd? Waarom kan de som niet meteen worden gebruikt om een deel van de renovatiewerken te prefinancieren?

01.03 Sonja Becq (CD&V - N-VA): Mijnheer de minister, we hebben gisteren eigenlijk toevallig allemaal gezien hoe palmbomen van de ene serre naar de andere gingen in de Nationale Plantentuin. Misschien kon dat de indruk geven dat alles oké was. Er was een grote kraan en men ging de serres herstellen. Blijkbaar zijn de problemen dus van de baan.

Het tegendeel is waar.

Ik zal niet herhalen wat de vorige sprekers hier hebben gezegd. Er zijn twee aspecten. Er is, enerzijds, het uitblijven van het samenwerkingsakkoord, waarvoor heel wat inspanningen werden geleverd, ook om tot principes en uitgangspunten te komen, die dan zouden kunnen worden geformaliseerd. Ook de Vlaamse Gemeenschap heeft hard gewerkt om de voorstellen heel concreet te maken. De vraag blijft echter waarom het akkoord uitblijft. Waarom wordt het niet getekend? Waarom komen de bijhorende decreten niet op de tafel van de respectieve regeringen? Kunnen ze effectief verder worden geoperationaliseerd?

Het tweede punt is – het blijft een aanslepende kwestie – dat er, naast de bevoegdheidsoverdracht, die er al bijna zes jaar had moeten zijn, dat er in een vooruit-achteruitsituatie telkens opnieuw wordt vastgesteld dat een aantal stenen losliggen, dat de verwarming lekt, dat er buizen los staan en verroest zijn en dat daardoor gevaarlijke situaties ontstaan.

De vraag blijft dus hoe het dossier evolueert en welke structurele en financiële inspanningen op het vlak van herstellingen – ik heb het dan niet alleen over oplapwerk en noodoplossingen, die dikwijls te laat komen – werden geleverd om de Plantentuin te ondersteunen.

Werden ook extra kredieten ter beschikking gesteld? Immers, indien iets wordt verkocht of overgeheveld, moet de overheid het goed toch als een goede huisvader en dus in een redelijke staat doorgeven. Ik heb echter de indruk dat dat in dergelijke aangelegenheden niet vanzelfsprekend is.

Zijn er voor de toekomst nog andere extra inspanningen te verwachten met het oog op het dringende herstel van een aantal zaken? Ik bespaar u het lijstje. U beschikt er zeker ook over. Ik ben niet de enige die over het lijstje beschikt.

Bent u nog bevoegd, zolang de overdracht niet is geregeld? Dat is hier ook al even aan de orde geweest. Wie neemt nu uiteindelijk het beheer van de Plantentuin op zich, ook om alles goed in stand te houden? Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Wat is de stand van zaken in het samenwerkingsakkoord? Is het recent nog op de agenda van een overlegcomité geweest? Werd bij die gelegenheid iets beslist? Is er vooruitgang in het dossier? In het andere geval zal het dossier blijven aanslepen.

01.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Biesen, mijnheer Laeremans en mevrouw Becq, indien er in het dossier een constante is, dan is het dat in de voorbije 3,5 jaar het thema regelmatig opnieuw in de commissie werd besproken.

Ik was aanvankelijk niet van plan om te antwoorden. Ik weet echter natuurlijk ook wel dat het dossier de voorbije tijd opnieuw in de belangstelling is gekomen, wegens een aantal incidenten die werden

gesignaleerd.

Le fait que M. Maingain ait retiré sa question me libère de l'obligation de répondre au sujet du cadre linguistique et de l'installation de Copernic. Du reste, je peux donner une réponse aux trois intervenants.

Ik wil in de eerste plaats zeggen dat het principe uiterst eenvoudig is. Het werd afgesproken in de bijzondere wet van 13 juli 2001. Toen werd beslist de Nationale Plantentuin aan de Vlaamse Gemeenschap over te dragen.

Daarin staat echter uitdrukkelijk beschreven dat dat zou gebeuren na het sluiten van een samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen. Om dat akkoord uit te voeren, moeten de twee Gemeenschappen een decreet publiceren. Het staat duidelijk in de tekst – men kan het niet anders interpreteren – dat, zolang dat niet gebeurt, de Plantentuin onder de bevoegdheid van de federale regering blijft. Het zijn ook de twee ministers die daarin een verantwoordelijk dragen, met name de minister van Wetenschapsbeleid en de minister van Financiën, die bevoegd is voor de Regie der Gebouwen.

Zoals hier trouwens al tot vervelens toe werd herhaald, hebben beide Gemeenschappen uiteenlopende interpretaties over dat samenwerkingsakkoord. Daarom ligt het dossier ook vandaag nog ter tafel bij de regeringsonderhandelingen.

In afwachting van de overdracht wordt het beheer van de gebouwen verzekerd door het departement Federaal Wetenschapsbeleid, bijgestaan door de Regie der Gebouwen.

Ik wil tegenspreken dat de regering met gekruiste armen toekijkt. Twee keer werden er initiatieven genomen. Ze werden trouwens telkenmale door de federale regering genomen, niet door de Gemeenschappen. De eerste keer kwam het dossier op het overlegcomité van 5 mei 2004, waar werd beslist dat de Regie der Gebouwen de nodige werken zou doen en ze zou prefinancieren voor 1,5 miljoen euro. Dat bedrag moet na overdracht door de Vlaamse Gemeenschap aan de Regie der Gebouwen worden terugbetaald.

Twee dossiers konden intussen ook worden gefinaliseerd: het dossier dakvernieuwing plantenpaleis en het dossier oprichting van de verzamel- en kweekserres. Die werden gegund voor een totaal bedrag van 1.397.145 euro. Het spreekt voor zich dat nog andere zaken kunnen worden afgehandeld.

Het dossier kwam een tweede keer op het overlegcomité van 7 juni 2006. Toen werd beslist dat, in afwachting van de overdracht van de Nationale Plantentuin, de Vlaamse Gemeenschap als zaakwaarnemer zelf renovatiewerken kan uitvoeren en financieren. Tot op heden heb ik daarvan nog niet veel gezien. Mochten wij die eerste inspanningen niet hebben geleverd, dan zou het gebouw volgens mij in een nog erbarmelijker toestand zijn dan nu.

De Plantentuin is een bijzonder waardevolle referentie en niemand, noch de federale overheid, noch de gemeenschapsregeringen, hebben er enig belang bij de zaak te laten aanslepen.

De nieuwe financieringswet van 13 juni 2001 voorziet ook erin dat 5,6 miljoen euro wordt verdeeld bij de overdracht van de Plantentuin aan de Vlaamse Gemeenschap volgens een sleutel die in overeenstemming is met de taalrol van het effectief personeelsbestand van de Nationale Plantentuin op de datum van de overdracht.

De wetenschappelijke en de genetische verzamelingen, het herbarium en de bibliotheek blijven eigendom van de federale overheid. Ze worden enkel in bruikleen gegeven aan Vlaanderen. Enkel de aangroei van de collectie wordt, pas na het sluiten van het samenwerkingsakkoord, eigendom van de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de voorzitter, men heeft het dossier vergeleken met de processie van Echternach. Ik zou veeleer zeggen dat men daar met een fameuze kiezel in de schoen zit. Het is nochtans een instelling die veel beter verdient. Het is bijna onbegrijpelijk dat men tot vandaag nog niet verder is gevorderd met het dossier. Het uiteindelijk resultaat dreigt te zijn dat, wanneer men niet oplet, men een prachtig juweel teloor zal zien gaan ten gevolge van een betwisting tussen de Gemeenschappen, die na zeven jaar nog steeds niet is opgelost.

01.05 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister uiteraard voor zijn antwoord. Uiteraard ben ik bijzonder blij dat hij de bekommernissen voor honderd procent deelt en dat hij zich er voor

honderd procent bewust van is. Ik had in het verleden ook geen enkele reden om daaraan te twijfelen.

Tot op heden hebben wij getracht daar iets van te maken, maar wat natuurlijk in ieders hoofd blijft zinderen, is de vraag hoe het in godsnaam mogelijk is dat er over zo'n dossier zo lang moet worden gepalaverd. Wat zijn de recentste initiatieven geweest om tot dat samenwerkingsakkoord te komen? Wanneer zijn de jongste vergaderingen daarover geweest? Bij wie ligt het dossier nog op de tafel? Is het de heer van goed bestuur in Vlaanderen of is het Franse Gemeenschap, die alleen op de rem staat? Hebben wij daarin arbiter kunnen zijn?

Ik heb de documenten ingezien van de Vlaamse regering over de initiatieven die mevrouw Moerman samen met u heeft genomen om delen aan te besteden en te beschermen. Gelukkig zijn die procedures kunnen doorgaan. Vlaanderen heeft zich een beetje als zaakwaarnemer opgesteld om een aantal elementen te kunnen realiseren. U hebt daar voor honderd procent uw verantwoordelijkheid in genomen.

De vraag van eenieder, zeker in de rand rond Brussel, ook in andere dossiers, is waarom dat zo lang moet duren. Vijf minuten kunnen heel lang zijn in het leven. In dit verband vraagt men waarom men na zes jaar over zo'n eenvoudig, technisch dossier geen akkoord kan bereiken. Wat scheelt er nog? Bij wie ligt het nog op de tafel? Wie neemt zijn verantwoordelijkheid in het dossier niet? Daar had ik eigenlijk graag een antwoord op gekregen.

01.06 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, heel veel van de antwoorden op de vraag die de heer Van Biesen stelt, werden al gegeven. Er werd in het Vlaams Parlement immers uitvoerig over het dossier gedebatteerd.

De oorzaak ligt bij de Franse Gemeenschap, die een sabotagepolitiek voert en op dit moment het gesprek zelfs op alle mogelijke manieren tegenhoudt.

Er zijn debatten geweest waarbij ook de heer Sven Gatz was betrokken. Yves Leterme verklaarde bij die gelegenheid heel uitdrukkelijk en ook heel terecht dat de Vlaamse regering alle mogelijke pogingen heeft ondernomen, maar dat er voortdurend een "njet" volgt.

Volgens mij wil men vanuit Franstalige hoek het hele dossier van de Plantentuin nog maar eens mee in het huidige onderhandelingsklimaat onderbrengen om het op die manier nog meer te bemoeilijken en nog meer te verzieken. De Franstaligen willen de Vlamingen een tweede keer laten betalen voor een zaak die al lang werd betaald.

De minister antwoordt dat de regering een aantal zaken heeft geprefinancierd. Nadien kwam pas het zaakwaarnemerschap. Daarvan was nog niet veel merkbaar. Ook op dat punt moet ik u tegenspreken.

Op 25 juni 2007 was er over de kwestie immers een debat in het Vlaams Parlement. Toen werd door minister Leterme gezegd dat toenmalig minister Moerman een heel aantal initiatieven ter vervanging van de stookketels en de serres had genomen, met name voor een bedrag van ongeveer 1,8 miljoen euro. De Vlaamse overheid heeft dus wel degelijk een aantal initiatieven genomen. Er blijven echter problemen inzake de stabiliteit van het gebouw, met een eventueel risico van instorting van een onderverdieping, waar de toiletten zijn gelegen en waar dus dagelijks mensen komen. Ook vallen er platen en panelen van de muren.

Het federale niveau is op dat vlak verantwoordelijk. Het gaat hier immers om dringende, hoogstnoodzakelijke instandhoudingwerken. Ik zou u willen vragen, hoewel ik weet dat op dat punt de heer Reynders bevoegd is, om de heer Reynders op zijn verantwoordelijkheid attent te willen maken.

Ten tweede, duidelijk is in elk geval dat de methode waarmee de Plantentuin werd overgedragen, een volkomen verkeerde methode was. Indien wordt gesteld dat de materie federaal blijft tot er een samenwerkingsakkoord is, dan kan de ene gemeenschap de andere gemeenschap te eeuwigden dage chanteren en de overdracht onmogelijk maken. Dat is wat nu gebeurt.

Het is zelfs erger. Er is een manifeste onwil. Ik lees in bepaalde publicaties – u zult er nog over worden ondervraagd, omdat het over een publicatie van Wetenschapsbeleid gaat – opnieuw pleidooien voor de herfederalisering van de Plantentuin. Ik lees dergelijk pleidooi ook in het programma van een bepaalde, Franstalige partij die nu aan het onderhandelen is om tot de meerderheid toe te treden. Zij acht de strijd dus nog altijd niet gestreden. Er is een poging tot federale recuperatie bezig.

Mijnheer de minister, u hebt een aantal voorbeelden gegeven van een aantal initiatieven die destijds werden genomen om uit de impasse te geraken. Dat is ondertussen lang geleden. Ik zou u daarom uitdrukkelijk willen vragen dat u, in uw hoedanigheid van federaal minister, het initiatief neemt om de partijen, los van de regeringsonderhandelingen, opnieuw te doen praten en ervoor te zorgen dat het dossier binnen de kortste keren wordt afgehandeld.

Ik heb begrepen dat er nog maar een beperkt aantal echte discussiepunten zijn. Ik denk dat u zelfs in lopende zaken er niet verkeerd aan doet mensen rond de tafel te brengen om te praten. Minstens zou het voordeel daarvan zijn dat u achteraf zou kunnen zeggen waar de oorzaak ligt. Dat zou ons misschien al een stap verder kunnen brengen en meer inzicht kunnen geven in de sabotageacties die sommigen plegen.

01.07 Sonja Becq (CD&V - N-VA): Ook ik dank de minister voor zijn antwoord. Voor mij was het de eerste keer dat ik hier over de Plantentuin een vraag stel. Ik weet dat het punt in het Vlaams Parlement geregeld aan de orde is gekomen, ook inzake het samenwerkingakkoord. Het toont slechts aan dat het heel lang kan duren als er echt een akkoord moet komen. Dat is een zaak.

Ten tweede, mijn zorg gaat uit naar het behoud van de Plantentuin. Ik weet dat de Vlaamse Gemeenschap ook heeft geïnvesteerd in de Plantentuin. Ik ben overtuigd van uw goede wil om dat wetenschappelijk instituut met de nodige internationale waarde mee in stand te houden. Het is echter ook de verantwoordelijkheid van minister Reynders en ik hoor toch wel vragen naar financiering van noodzakelijke werken.

Ten derde, welke mogelijkheden ziet u om toch nog een en ander op gang te brengen met het oog op een akkoord en de uitvoering van gemaakte afspraken?

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

*Voorzitter: Bart Laeremans.
Président: Bart Laeremans.*

02 Question de M. François-Xavier de Donnea au ministre de l'Économie, de l'Énergie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "l'exploitation des archives géologiques congolaises du Musée royal de l'Afrique Centrale" (n° 331)

02 Vraag van de heer François-Xavier de Donnea aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "het beheer van het Congolese geologische archief van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika" (nr. 331)

02.01 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, le 28 mars 2003, j'avais déjà attiré votre attention sur la nécessité de revoir le système de tarification des consultations des archives géologiques congolaises du Musée royal d'Afrique centrale. Dans le cadre de ce musée, nous sommes sans doute les détenteurs des archives les plus complètes et les plus précieuses en ce qui concerne l'inventaire des ressources géologiques du Congo.

Nous savons tous à quel point les ressources minières du Congo ont regagné en importance depuis quelques années, à la suite du développement de certains pays émergents, développement dont nous ne pouvons que nous réjouir. Cela dit, il ne conviendrait pas que certaines sociétés privées puissent réaliser des profits immenses en consultant les archives de notre Musée royal d'Afrique centrale, sans que celui-ci ne bénéficie d'une rémunération adéquate.

Or, les tarifs qui étaient pratiqués lorsque je vous ai interrogé relevaient, bien entendu, de la gratuité pour les chercheurs scientifiques de bonne foi mais me semblaient, par contre, pour les entreprises commerciales, relever d'une très grande "générosité", sinon d'une très grande naïveté. En effet, la redevance journalière n'était que de 250 euros, ce face à des entreprises dont on imagine les gains potentiels qu'elles peuvent réaliser en entreprenant des sondages géologiques au bon endroit et non pas juste à côté.

À l'époque, je désirais que vous demandiez au musée s'il n'était pas opportun de revoir ses tarifs à la hausse de façon à pouvoir également profiter du regain d'intérêt pour ces ressources et décourager certaines firmes moins intéressantes ou parfois moins recommandables.

Vous m'aviez d'ailleurs confirmé le tarif de 250 euros par jour et par personne consultant les archives tout en me signalant que les rentrées budgétaires ainsi générées correspondaient au financement et au refinancement du temps consacré par le personnel scientifique du Musée royal à ces études documentaires, à concurrence de 20%.

On ne récupère donc que 20% du coût que représente le temps investi par le personnel du musée pour aider les gens à avoir accès à ces renseignements.

Au terme d'un échange de vues fort intéressant que nous avons eu, vous disiez espérer qu'on ne se laisse pas guider par une approche trop scientifique et trop naïve. Je pense que votre conclusion était la bonne.

Je voudrais savoir aujourd'hui si cette question du 28 mars a suscité certaines réactions au niveau de vos services et au niveau du Musée royal d'Afrique centrale et si les pratiques ont été revues ou sont en voie de l'être.

J'avais décidé d'attendre votre successeur pour aborder à nouveau la question mais vu le temps que l'on met à former un nouveau gouvernement et vu le fait que personne ne peut dire quand il naîtra, je me suis dit qu'il était urgent de protéger notre patrimoine scientifique au Musée royal d'Afrique centrale et de vous reposer la question, sinon pour vous motiver, en tout cas pour essayer de susciter une réaction au niveau du musée. Ce musée a accompli et continue à accomplir un travail remarquable mais il ne doit pas tomber dans l'angélisme lorsqu'on voit les profits énormes que les entreprises minières peuvent, en toute légalité, réaliser aujourd'hui en République démocratique du Congo.

02.02 Marc Verwilghen, ministre: Monsieur le président, cher collègue, je me rappelle fort bien la fois où vous m'avez interpellé à ce sujet. Ce n'était pas en 2003 comme vous l'avez indiqué mais bien en 2007. Cependant, cela ne pose aucun problème de retourner en 2003.

Depuis lors, nous avons eu une discussion sur le fond de l'affaire avec le conseil de gestion et le président de l'établissement en question. Le service géologie du Musée royal d'Afrique centrale pratique maintenant différents niveaux de redevance pour la consultation de sa documentation.

Pour les visiteurs scientifiques, les chercheurs et étudiants belges ou étrangers, il n'y a pas de redevance. Je crois que vous le comprendrez aisément. Pour les institutions publiques belges ou congolaises, il n'y a pas non plus de redevance. Par contre, pour les visiteurs non scientifiques, surtout l'industrie et le commerce, en 2003 la redevance s'élevait pour la consultation des archives non publiées sans assistance du personnel du musée à 250 euros par jour et par personne. Pour ce même type de consultation, la redevance s'élève aujourd'hui à 400 euros par jour et par personne. De même, en 2003, la redevance pour la consultation desdites archives avec une assistance du personnel s'élevait à 375 euros par jour et par personne. Ce montant a également été revu et est actuellement passé à 600 euros par jour et par personne.

En outre, il faut noter que la photocopie des documents inédits n'est pas permise. Le visiteur doit donc se limiter à parcourir des archives et à prendre éventuellement certaines notes. Vous me direz peut-être que ce n'est pas encore suffisant. C'est une discussion que j'ai eue avec le comité de gestion.

Ils m'ont rassuré en me disant qu'ils sentaient immédiatement pour quelle raison les visiteurs venaient voir les archives et quel était leur intérêt. Les abus qui pourtant pourraient être importants ne sont pas de nature à nous obliger à prendre des mesures supplémentaires, mises à part celles que je viens de citer.

02.03 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je remercie le ministre. Je vois que ma question du mois de mars 2007 (il s'agit bien de 2007) et le débat avec le ministre ont tout de même porté leurs fruits. Le chiffre de 400 euros est en effet beaucoup plus sage, bien plus réaliste. Dans ces matières, il faut procéder progressivement. Les responsables du musée devront évaluer la situation dans un an pour voir si ce chiffre se justifie ou s'il doit être revu à la hausse.

Au moment où notre département des Affaires étrangères s'investit pour promouvoir la transparence des circuits commerciaux des minerais en Afrique centrale, il est important que notre musée, qui détient des sources de renseignement extrêmement importantes, contribue également à favoriser des exploitants sérieux et des exploitants pour qui la transparence a la même importance.

Je me réjouis donc des mesures prises depuis le mois de mars. J'en félicite le ministre et la direction du musée. Je poserai peut-être de nouvelles questions dans un an pour voir comment les choses ont évolué et dans quelle mesure le prix demandé représente un prix d'équilibre. Je poserai la question in abstracto; je n'ai pas dit à qui.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De behandeling van de vragen eindigt om 14.48 uur.

Le développement des questions se termine à 14.48 heures.